

لایحه بودجه ۱۴۰۱ در مقام مقایسه با لوایح بودجه دولت گذشته

بودجه ضد تحریم

☆ احمد محمدی
خبرنگار اقتصادی

درواقع یکی از تفاوت‌های اساسی نخستین بودجه دولت سیزدهم با بودجه سال‌های گذشته این است که در لایحه ۱۴۰۱ گام‌های قابل توجهی در راستای اجرای قانون مربوط به اصلاح ساختار بودجه برداشته شده است

لایحه بودجه آینده تمام‌نمای رویکرد و سیاست‌های هر دولتی در زمینه مدیریت اقتصادی کشور به‌شمار می‌رود. در لایحه‌ای که دولت‌ها به مجلس ارائه می‌کنند، علاوه بر سیاست‌های اقتصادی میزان وزن و اهمیت سایر حوزه‌های اجتماعی، فرهنگی، محیط زیستی و غیره نیز مشخص می‌شود.

همچنین لوایح بودجه نشان می‌دهد که دولت تا چه حد حساب دخل و خرج خود را دارد، چقدر می‌خواهد در پروژه‌های عمرانی سرمایه‌گذاری کند، به چه میزان عدالت منطقه‌ای و استانی را در توزیع منابع در نظر گرفته است.

به طور کلی اگر بخواهیم رویکرد اصلی دولت‌ها در اداره کشور را مقایسه کنیم باید قبل از هرچیز به سراغ لوایح بودجه برویم.

نظام بودجه‌نویسی کشور دارای اشکالات اساسی است. این ایرادها و اشکالات فرا دولتی است و در تاریخ بودجه‌نویسی

عمل به اجرا در نمی‌آید. به طور مشخص از سال ۱۳۹۸ بیش از پیش بر ضرورت اصلاح نظام بودجه‌نویسی تأکید می‌شود و حتی اوایل امسال قانون برخی احکام مربوط به اصلاح ساختار بودجه در مجلس شورای اسلامی تصویب و به دولت گذشته ابلاغ شد.

با این حال، به طور جدی تنها در دولت سیزدهم است که اصلاح واقعی ساختار بودجه تا جایی که شرایط اقتصادی کشور اجازه می‌دهد در دستور کار قرار گرفته است. درواقع یکی از تفاوت‌های اساسی نخستین بودجه دولت سیزدهم با بودجه سال‌های گذشته این است که در لایحه ۱۴۰۱ گام‌های قابل توجهی در راستای اجرای قانون مربوط به اصلاح ساختار بودجه برداشته شده است.

به منظور نشان دادن تفاوت‌های اصلی رویکرد بودجه‌نویسی دولت سیزدهم در این نوشتار تلاش شده است که دست‌کم برخی ویژگی‌های اصلی لایحه ۱۴۰۱ با لوایح بودجه سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰، یعنی لوایح بودجه دولت دوازدهم مقایسه شود.

کشور ریشه داشته و همراه همیشگی دولت‌ها بوده است. اما بدون شک رفع معضلات نظام بودجه‌نویسی نیز به عهده آنها است و اگر تاکنون کاری از پیش نبرده‌اند جای سؤال دارد.

البته از سال‌ها قبل همواره صحبت از ضرورت اصلاح ساختار بودجه شده است. در واقع سابقه طرح موضوع اصلاح ساختار بودجه به حدود دو دهه قبل و برنامه سوم توسعه باز می‌گردد. در بند «ب» تبصره ۲۳ قانون بودجه سال ۱۳۸۱ و همچنین در بند «ر» تبصره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۲، سازمان مدیریت برنامه‌ریزی کشور موظف شد در راستای اصلاح نظام بودجه‌نویسی نسبت به عملیاتی کردن بودجه، اصلاح نظام برآورد درآمدها و هزینه‌ها در تمامی دستگاه‌های اجرایی اقدام کرده و توزیع اعتبارات مربوط به هزینه‌ها را بر اساس نیاز دستگاه و فعالیت‌هایی که صورت می‌گیرد، انجام دهد.

به همین روال در قوانین بودجه سال‌های بعد نیز انجام اقداماتی در راستای اصلاح ساختار بودجه پیش‌بینی می‌شد، اما در

